

Den 3. marts 2025
MIM 08-25

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning PLAN/2022/1649 om reviderede krav til mærkning af plantebeskyttelsesmidler, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og om ophævelse af forordning (EU) Nr. 547/2011 om mærkningskrav vedrørende plantebeskyttelsesmidler (Komité sag)

Resumé

Kommissionen foreslår, at kravene til mærkning af plantebeskyttelsesmidler opdateres, og dermed at de hidtidige krav ophæves og erstattes af nye krav. Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 12. marts 2025.

Formålet med de nye krav er at sikre, at kommunikationen til brugerne af plantebeskyttelsesmidler er klar, og at risikobegrænsende foranstaltninger og evt. risici forbundet med anvendelsen fremgår klart. Desuden indføres et krav om, at etiketterne også skal være tilgængelige elektronisk. Det vurderes, at der er flere gode elementer i de nye krav til mærkning af plantebeskyttelsesmidler, som kan føre til mere korrekt anvendelse af plantebeskyttelsesmidler i EU. Dette vil påvirke beskyttelsesniveauet positivt. Regeringen agter på denne baggrund at støtte forslaget om de nye krav, idet der lægges stor vægt på, at ikrafttrædelsesdatoen ændres til den 1. maj 2026, så den følger den nye forordning om klassificering, mærkning og forpakning (CLP-forordning).

Baggrund

Kommissionen har fremlagt udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning PLAN/2022/1649 om reviderede krav til mærkning af plantebeskyttelsesmidler og ophævelse af forordning (EU) Nr. 547/2011 om mærkningskrav vedrørende plantebeskyttelsesmidler.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler især artikel 65(1) og (3) om mærkning af plantebeskyttelsesmidler.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på legalitetskontrol. Rådet og Europa-Parlamentet udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der udtaler sig med kvalificeret flertal inden for 2 måneder. Kommissionen

underretter samtidig Europa-Parlamentet. Hvis Rådet vedtager forslaget eller ikke udtaler sig inden for fristen, skal forslaget sendes til Europa-Parlamentet til legalitetskontrol. Kommissionen vedtager forslaget, hvis Europa-Parlamentet ikke inden for en frist på 4 måneder har gjort indsigelse mod forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 12. marts 2025.

Formål og indhold

Det foreløbige forslag drejer sig om ændring af kravene til mærkning af plantebeskyttelsesmidler. Ændringerne sker for at opdatere de sætninger, der skal stå på etiketterne om de eventuelle risici ved anvendelse af plantebeskyttelsesmidlet og sætninger om de risikobegrænsende foranstaltninger, som brugeren skal efterleve for at anvende midlet. Desuden indføres der et piktogram, som angiver, hvis et middel er farligt for bier. Der indføres en farvemærkning, som indikerer status for det mest farlige aktivstof i midlet, dvs. om der f.eks. er et stof i midlet, der er kandidat til substitution.

Farvemærkningen indikerer også, om der er tale om et mikrobiologisk middel, eller om det er et lavrisiko middel. De nye krav indebærer, at etiketten ud over at være fysisk på beholderen også skal være i en elektronisk form, som skal være tilgængelig på nettet.

De nye krav skal gælde fra den 1. januar 2026, men jf. artikel 14, skal midler, der allerede er på markedet på dette tidspunkt, fortsat opfylde de gamle krav til mærkning i forordning (EU) Nr. 547/2011. For ansøgninger, der indsendes i perioden mellem vedtagelse af de nye krav og ikrafttrædelsesdatoen 1. januar 2026, kan ansøger selv vælge, om de vil følge de nye eller de gamle krav.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil de nye krav til mærkning af plantebeskyttelsesmidler træde i kraft den 1. januar 2026, og ansøgninger om godkendelse af midler efter denne dato skal opfylde de nye krav til mærkning.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Angående de erhvervsøkonomiske konsekvenser så har Crop Life Danmark, der er brancheorganisation for producenter af plantebeskyttelsesmidler, oplyst, at grafisk bearbejdning og administration i forbindelse med udarbejdelse af en etiket vil koste 10.000 kr. Derudover koster det et gebyr på 16.000 kr. pr. etiket at få godkendt etiketten hos Miljøstyrelsen. Der er allerede i dag krav til etiketterne, og producenterne betaler også i dag et gebyr for godkendelse af deres etiketter, så der afholdes allerede i dag, med de gældende regler, udgifter til udarbejdelse af en etiket og til gebyr for godkendelse. De nye krav vil først gælde, når etiketterne alligevel skal ændres, eksempelvis når midlerne skal fornyes. Crop Life Danmark oplyser, at der vil være en meromkostning på 5.000 kr. pr. etiket i forbindelse med kravet om, at der også skal være en digital etiket. Miljøstyrelsen har oplyst, at der årligt godkendes 40-50 nye etiketter eller væsentlige ændringer (fornyelse, ændrede anvendelser, ny klassificering o.l.). Det betyder, at de årlige meromkostninger for producenterne ved de nye krav er op til 50 x 5.000 kr. = 250.000 kr. Det bemærkes, at de firmaer, der fremstiller plantebeskyttelsesmidler er internationale kemikaliefirmaer, og der er kun et firma, der producerer plantebeskyttelsesmidler i Danmark.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter, som følger af EU-retsakter, afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsrammer, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom. Miljøstyrelsens arbejde i forbindelse med godkendelse af etiketter er gebyrbelagt.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget vil umiddelbart påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, da det ikke ændrer på hvilke midler, der er godkendt. Målet med de nye krav er at gøre det lettere for brugerne at følge de risikobegrænsende foranstaltninger, og dermed kan der være en øget beskyttelse af brugerne og miljøet.

Miljøstyrelsen vurderer, at kravet om en digital etiket i de reviderede krav til mærkning af plantebeskyttelsesmidler er positivt, og at dette kan være en hjælp for brugerne. Det skal dog gøres klart, om den kompetente myndighed også skal godkende den digitale etiket. Endvidere skal det præciseres, at fjernelse af den digitale etiket af godkendelsesindehaveren skal ske ved udløbet af den afviklingsperiode, der er givet i henhold til art. 46 i plantebeskyttelsesmiddelforordningen, og ikke på tidspunktet for tilbagekaldelse af tilladelsen.

Miljøstyrelsen mener, at de nye mærkningskrav og tidsfrister for plantebeskyttelsesmidler skal være i overensstemmelse med den nye forordning om klassificering, mærkning og forpakning (CLP-forordningen). Den nye CLP-forordning stiller også en række krav til nye etiketter på plantebeskyttelsesmidler. Det er derfor særligt vigtigt, at ikrafttrædelsesdatoen for mærkningskravene for plantebeskyttelsesmidler ændres til den 1. maj 2026, så det følger implementeringen af den nye CLP-forordning, så der ikke opstår unødige byrder for myndigheder og virksomheder.

Det er positivt, at der indføres en mærkning for at beskytte bier, men Miljøstyrelsen mener, at denne mærkning bør afspejle den risiko, som midlet og dets anvendelse udgør for bier, og ikke om midlet udgør en potentiel fare.

Med hensyn til kravet om farvemærkningen, er det Miljøstyrelsens holdning at dette formentlig kun vil have mindre effekt på forbruget.

Høring

Sagen har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget. Der er kommet et høringssvar fra CropLife Danmark (CL-DK). CL-DK er positive over for digitale etiketter, men gør opmærksom på, at det er nødvendigt med en fornuftig implementeringsfrist. Desuden opfordres til, at kravet om digitale etiketter specificeres i forordningen, da ordlyden ikke er tydelig omkring betydningen af 'machine-

readable'. CL-DK vurderer det overflødig at underlægge den digitale etiket en selvstændig godkendelse, idet den indholdsmæssigt vil basere sig på den trykte etiket. CL-DK bakker op om, at lukkede fyldesystemer kan tjene som risikobegrænsende faktor, og CL-DK foreslår, at der i reguleringen henvises til *Compendium of conditions of use to reduce exposure and risk from plant protection products* så nye innovative løsninger kan indgå på etiketterne. CL-DK opfatter forordningen således, at de nye krav alene er gældende for nye produkter ifm. godkendelse. CL-DK gør opmærksom på, at såfremt en tilpasning gennemføres med en låst frist, vil der være risiko for at pålægge godkendelsesindehaveren en unødigt meromkostning. CL-DK vurderer, at den foreslåede farvekodning ikke ville have den tilsigtede effekt, eftersom landmanden i mange tilfælde ikke har et reelt alternativ til det valgte produkt. Yderligere vil valg af produkt typisk ske ifm. en digital bestilling, så brugeren vil ikke stå med det konkrete produkt i hånden, og dermed ikke forholde sig til en farvekodning. CL-DK støtter regeringens kommentar om, at mærkningen angående bier bør afspejle den konkrete risiko, og ikke om midlet udgør en potentiel fare.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag er det usikkert, om der vil være kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det vurderes, at der er flere gode elementer i de nye krav til mærkning af plantebeskyttelsesmidler, som kan føre til mere korrekt anvendelse af plantebeskyttelsesmidler i EU. Regeringen agter på denne baggrund at støtte forslaget om de nye krav, idet der lægges stor vægt på, at ikrafttrædelsesdatoen ændres til den 1. maj 2026, så den følger den nye forordning om klassificering, mærkning og forpakning (CLP-forordning).

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.